

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Навчально-науковий інститут гуманітарних і соціальних наук**

Кафедра публічного права

**DNIPRO UNIVERSITY
of TECHNOLOGY
1899**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виконання та захисту курсових робіт
з навчальної дисципліни
«Кримінальне право (загальна частина)»**

для студентів спеціальності 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти

**Дніпро
2021**

Методичні рекомендації щодо виконання та захисту курсових робіт з навчальної дисципліни «Кримінальне право (загальна частина)» для бакалаврів спеціальності 081 «Право» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. публ. права. – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 17 с.

Укладач: Світличний Олексій Олексійович, доцент кафедри публічного права, к.ю.н., доцент.

Методичні рекомендації щодо виконання та захисту курсових робіт з навчальної дисципліни «Кримінальне право (загальна частина)» обговорено і затверджено на засіданні кафедри публічного права 31 серпня 2021 року, протокол № 1.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ	6
1.1 Мета та завдання курсової	6
1.2 Обсяг та структура курсової роботи	7
1.3 Послідовність етапів виконання курсової роботи	10
2. ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	13
2.1 Оформлення курсової роботи	13
2.2 захист курсової роботи.....	15
2.3 Критерії оцінювання курсових робіт	15
<i>Зразок титульного аркушу курсової роботи</i>	18

ВСТУП

Виконання курсових робіт для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» є необхідним і найважливішим етапом поглиблення і закріплення теоретичних і практичних знань з навчальної дисципліни «Кримінальне право (загальна частина)». Курсова робота виконується на основі чинного законодавства України.

При підготовці курсової роботи рекомендується використовувати не лише спеціальну літературу, а й матеріали судової практики, пропозиції щодо внесення змін у законодавство. Особливу увагу слід приділити Рішенням та Висновкам Конституційного Суду України, постановам Пленуму Верховного Суду України, роз'ясненням та правовим позиціям Верховного Суду України, де містяться важливі тлумачення та розяснення з питань тлумачення і застосування чинного кримінального законодавства.

Курсова робота є своєрідним підсумком здобутих студентом теоретичних знань з певної дисципліни, практичних умінь і навиків майбутнього фаху. Це творчий екзамen, завдяки якому перевіряється рівень самостійного мислення автора, його вміння збирати й аналізувати матеріал, робити узагальнюючі висновки, тобто практично застосовувати знання, набуті в процесі навчання.

Метою виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Кримінальне право (загальна частина)» є виявлення творчих здібностей здобувача вищої освіти, його вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, а також забезпечення кращого засвоєння курсу шляхом самостійної роботи.

У процесі виконання курсових робіт студенти оволодівають прийомами підбору, систематизації та правильного використання нормативного і наукового матеріалу, вчать їх правильно аналізувати, підсумовувати й узагальнювати. Поступово формується і розвивається наукове мислення, виробляються навички самостійного письмового викладання та оформлення результатів науково-дослідної роботи.

Метою даних методичних вказівок є допомога студентам правильно обрати тему курсової роботи, скласти план, написати текст, оформити результати дослідження.

Знання вимог і дотримання порад, викладені у даних рекомендаціях, дозволять студентам уникнути багатьох помилок у текстовій частині та оформленні курсової роботи та, в цілому, сприятиме її якісному виконанню.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

Науковість у курсовій роботі передбачає творчий підхід до обраної теми, правильне та глибоке висвітлення всіх її аспектів, усвідомлення результатів дослідження та вміння робити узагальнення, висновки та рекомендації щодо вдосконалення досліджуваної проблеми.

Науковий рівень курсової роботи визначається не її обсягом, а якістю, тобто її науково-теоретичним рівнем і практичною значимістю. У курсовій роботі необхідно не тільки розкрити тему, описати матеріал, але й отримати з нього інформацію кримінально-правового, компаративного, історичного, соціально-політичного характеру.

Автор має не голосливо відстоювати положення, які висуває, чи перераховувати чужі точки зору, а дати критичний аналіз матеріалу, зробити чіткі й логічні висновки.

Логічно-послідовне викладення матеріалу означає, що усі розділи роботи та ілюстративний (статистичний) матеріал повинні бути взаємопов'язаними між собою.

Самостійність її виконання. Ця вимога має два аспекти: по-перше - студент виконує курсову роботу одноосібно, без співавторства, а по-друге - використання літератури та джерел передбачає не механічне їх переписування, а переслідує мету відбору автором необхідних фактів і даних для самостійного аналізу та характеристики досліджуваного питання теми; повинно сприяти більш глибокому обґрунтуванню висновків.

Робота, що виконана не самостійно, а як результат переписування джерел, повертається студенту для переробки.

Грамотність, культура та правильність оформлення: робота повинна бути охайною, не мати стилістичних та орфографічних помилок.

У разі значних відхилень від вимог до роботи, вона повертається студенту для доопрацювання чи переробки.

1.1 Мета та завдання курсової

Метою написання курсової роботи є розвиток у студентів здібностей до самостійного наукового дослідження.

Для досягнення цієї мети слід вирішити такі основні завдання:

- ретельно вивчити відповідні нормативно-правові джерела;
- глибоко опрацювати спеціальну наукову та методологічну літературу;
- проаналізувати й осмислити фактичні дані;
- систематизувати та правильно використати статистичний матеріал;
- логічно та послідовно викласти свої думки на папері (комп'ютері);
- правильно оформити науковий апарат;
- зуміти стисло та чітко доповісти на захисті про результати своїх досліджень.

Вже перша курсова робота повинна включати в себе елементи наукового дослідження, показати вміння використовувати надбані теоретичні знання, творчу ініціативу й активність студента.

1.2 Обсяг та структура курсової роботи

Після вивчення літератури та складання плану, студент розпочинає написання тексту курсової роботи.

Обсяг курсової роботи має складати 30-35 сторінок і не повинен перевищувати 35 друкованих сторінок основного тексту. Значне перевищення встановленого обсягу свідчить про те, що студент погано орієнтується у матеріалі, не вміє відібрати головне та найбільш суттєве. Разом з тим, занадто малий обсяг (до 20 сторінок) роботи не дозволяє достатньо розкрити тему.

Пропорційність обсягу всіх структурних частин роботи. Зокрема, вступ і висновки у сумі не повинні перевищувати 20 відсотків її загального обсягу.

Текстова частина є основною та найбільш важливою у курсовій роботі, тому на неї слід звернути особливу увагу.

Загальними вимогами до неї є:

- чіткість побудови та конкретність викладення;
- логічність-послідовність викладення матеріалу;
- доказовість аргументації та доказовість висновків.

Незважаючи на спільність вимог кожна тема має свої особливості, які необхідно враховувати як у процесі складання плану, так і написання тексту. А саме:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст
3. Вступ.
4. Основну частину (розділи, підрозділи).
5. Висновки.
6. Список використаних джерел.
7. Додатки.

Кожна структурна частина курсової роботи починається з нової сторінки.

1. Титульний аркуш - обов'язковий елемент курсової роботи, де зазначається офіційна назва відомства, до якого належить навчальний заклад; навчального закладу та кафедри, де виконується робота; повна назва теми курсової роботи; курс на якому навчається автор; прізвище, ініціали автора та наукового керівника, його вчений ступінь; місто та рік.

Зміст (план роботи), що відображає структуру дослідження (вступ, розділи, підрозділи, пункти, висновки, список використаних джерел, додатки) з означенням найменування та номерів початкових сторінок усіх структурних .

Назви заголовків усередині тексту повинні відповідати назвам у змісті.

2. Вступ - розкриває сутність, стан наукової задачі та її значущість. Найбільш оптимальним є вступ, в якому:

- обґрунтовується актуальність теми, її наукове та практичне значення;
- аргументується вибір об'єкту та предмету дослідження;
- визначається мета та конкретні завдання дослідження;
- визначаються методи наукового дослідження теми;
- вказується структура дослідження (вступ, розділи, підрозділи, висновки, список використаних джерел, додатки, загальний обсяг роботи);

- зазначається короткий перелік видів використаних джерел.

Розглянемо більш детально компоненти вступу:

- актуальність теми (актуальність у перекладі з латинської означає важливість, практичну значущість проблеми), яка розкривається шляхом аналізу та порівняння з відомими дослідженнями вибраної проблеми, визначення необхідності та доцільності дослідження для розвитку відповідної галузі;

- мета і завдання курсової роботи. Залежно від того, наскільки зрозуміло і точно сформульовано мету та завдання курсової роботи, настільки вдалим буде її план, організація виконання, стиль викладу. Правильне визначення мети і завдань курсової роботи дасть змогу студенту визначити зміст курсової роботи, упорядкувати пошук аналізу матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань. Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми. На основі сформульованої мети студент має визначити основні завдання, які необхідно розв'язати в процесі виконання курсової роботи. Завдання повинні конкретизувати основну мету роботи;

- визначення об'єкта і предмета курсової роботи. Об'єкт - це загальний образ явища процесу, що вивчається (наприклад, нормативно-правові акти, економічна політика, соціальна робота і т. д.), предмет дослідження - це частина об'єкта, яка досліджується.

- вибір методів проведення дослідження. У вступі визначають методи дослідження (способи), які використовувались при написанні курсової роботи.

Метод - це спосіб досягнення поставленої мети. Метод об'єднує суб'єктивні й об'єктивні аспекти пізнання. Дано коротку характеристику основних загальнонаукових методів пізнання.

Спостереження - це метод безпосереднього вивчення предметів і явищ шляхом реєстрації подій, явищ, ситуацій, фактів тощо за місцем їх безпосереднього виникнення.

Порівняння - це метод виявлення відмінностей між об'єктами, знаходження в них спільного за допомогою органів чуття чи спеціальних пристроїв.

Підрахунок - це метод знаходження числа, що визначає кількісне співвідношення однотипних об'єктів або їх параметрів, котрі характеризують ті чи інші властивості.

Експеримент - це метод науково-дослідницької діяльності в результаті якої перевіряється істинність гіпотез або виявляються закономірності об'єктивного світу. Під час експерименту дослідник втручається в процес, який він вивчає, з метою пізнання. При цьому одні умови досліду ізолюються, інші виключаються, а деякі підсилюються або послаблюються.

Узагальнення - це метод визначення загального поняття, в якому відображається головне або основне, що характеризує об'єкти певного класу. За допомогою методу узагальнення утворюються нові наукові поняття, формулювання законів і теорій тощо.

Абстрагування - це метод відвертання уваги в думках від несуттєвих властивостей, зв'язків, відношень предметів і виділення декількох сторін, що цікавлять дослідника. Абстрагування, як правило, здійснюється в два етапи. На першому етапі визначаються несуттєві властивості, зв'язки тощо, на другому -

досліджуваний об'єкт замінюють іншим, більш простим, тобто спрощеною моделлю, яка зберігає головне в складному.

Аксиоматичний метод - це метод побудови наукової теорії, при якому деякі твердження (аксіоми) приймаються без доведень і тоді використовуються для отримання решти знань (за певними логічними правилами).

Аналіз - це метод пізнання, при якому предмет дослідження (об'єкт, властивості тощо) розкладається на окремі складові частини.

Синтез - це метод поєднання окремих сторін предмета дослідження в єдине ціле.

Одним із методів наукового пізнання є аналогія, на допомогу якої одержують знання про предмети і явища на основі їх подібності з іншими.

Гіпотетичний метод пізнання передбачає розробку наукової гіпотези на основі вивчення суті досліджуваного явища за допомогою описаних вище способів пізнання. Потім формулюються гіпотези, складається схема алгоритму (моделі), здійснюється її вивчення, аналіз і розробка теоретичних положень.

Як у соціально-економічних, так і в юридичних дослідженнях часто використовують історичний метод пізнання. Цей метод передбачає дослідження виникнення, формування і розвитку об'єктів у хронологічній послідовності, в результаті чого дослідник одержує додаткове знання про процес, який вивчає.

Крім методів, можна визначити рівні, засоби, правила і прийоми, які застосовувалися дослідником.

У вступі бажано вказувати також ступінь наукової розробки проблеми.

Остаточне редагування вступної частини роботи доцільно виконувати на завершальній стадії виконання, коли проблема, що досліджується постає перед автором у повному обсязі.

Приблизний обсяг вступу - 2-3 друкованих сторінки.

3. Основна частина - розкриває зміст дослідження, в якій подають: критичний огляд літератури за темою, проблемні питання та свої пропозиції щодо їх розв'язання.

У залежності від теми курсової роботи основна частина може складатися з різної кількості розділів, підрозділів, пунктів.

Мінімальними вимогами до основної частини дослідження є такі - курсова робота повинна мати не менше двох, і не більше трьох розділів, кожен з яких повинен містити не менше двох підрозділів.

Назви заголовків мають бути стислими та відповідати меті та змісту роботи.

Не допускається повторення назви теми роботи у назві одного з розділів. Кожний розділ повинен закінчуватися короткими узагальненнями та висновками.

Матеріал основної частини курсової роботи здобувач вищої освіти повинен викладати послідовно, логічно, взаємопов'язувати окремі його розділи, повністю розкриваючи тему роботи. Для цього необхідно приділити увагу сучасним теоретичним і методичним розробкам, розглянути і творчо осмислити відповідну наукову літературу та періодичні видання, визначити своє ставлення до дискусійних питань теми курсової роботи. На основі аналізу емпіричних або звітних даних, особистих вражень та узагальнень потрібно зробити необхідні висновки, висвітлити досягнуті успіхи, зазначити існуючі недоліки, а також висловити пропозиції щодо

можливостей подальшого покращання діяльності об'єкта курсової роботи.

У розділах основної частини дається огляд літератури за темою: окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за проблемою курсової роботи, висвітлюються нормативні, наукові та навчальні джерела, визначаються невіршені питання.

При роботі над курсовою роботою необхідно звернути увагу і на таке питання, як розбивка тексту на абзаци. Кожен абзац повинен містити в собі певну думку, виражену однією чи кількома фразами або реченнями. При написанні курсової роботи повинні даватися посилання на джерела, матеріали або окремі результати які наводяться у роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Висновки завершують курсову роботу. У стислій формі викладаються основні положення дослідження, а також рекомендації та пропозиції наукового, практичного характеру, що складають предмет захисту.

Список використаних джерел складається лише з тих джерел, що були використаними у процесі написання курсової роботи.

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні курсової роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Робота має містити не менш, як 30 різного виду джерел (нормативно-правові акти, підручники, монографії, наукові статі у фахових виданнях, довідники, статистичний матеріал тощо).

Додатки створюються для кращої наочності та запобігання перевантаженню тексту курсової роботи схемами, таблицями, витягами з нормативних актів, вироками, діаграмами, формулами, гістограмами тощо. У додатках також відображаються статистичні дані судових, правоохоронних та інших органів, результати анкетування співробітників правоохоронних органів, суддів, а також інших респондентів.

1.3 Послідовність етапів виконання курсової роботи

3.1. Вибір теми та схвалення її на кафедрі

Перед тим, як вибрати тему курсової роботи студент повинен урахувати: власний інтерес до певної наукової проблеми; ступінь особистого ознайомлення з обраною для дослідження темою; характер та обсяг практично доступних для використання нормативних, наукових, статистичних та інших джерел і матеріалів. Студенту надається право самостійно вибрати тему із запропонованого переліку курсових робіт. Після того, студент вибрав тему курсової роботи, вона затверджується кафедрою, йому призначається науковий керівник, який визначає загальний напрям роботи, оцінює результати окремих етапів її виконання.

Після затвердження студент у найкоротший термін повинен скласти календарний графік виконання курсової роботи й узгодити його з науковим керівником. Календарний графік має бути реальним. Чітке дотримання термінів виконання роботи дозволить своєчасно закінчити курсову, врахувати зауваження керівника, усунути недоліки, здати її на кафедру та вийти на захист. Організація часу на розробку теми не входить до обов'язків наукового керівника. Це справа самого студента.

Добір і опрацювання літератури. Для написання якісної курсової роботи потрібен ретельний і обміркований добір літератури, складання загальної бібліографії. Ознайомлення з літературою здійснюється під час вивчення теми у ході навчального процесу. Далі, під час написання курсової роботи проводиться систематизація джерел.

До складу бібліографії мають бути віднесені вітчизняні та міжнародні нормативні матеріали, підручники, навчальні посібники, довідники, збірники, словники, енциклопедії, монографії, матеріали наукових конференцій, журнальні та газетні статті тощо.

Вивчення літератури та дослідження проблеми повинні проводитись в історичному аспекті - від історії питання, його теоретичних засадах, до сучасного етапу, практичної реалізації, перспектив розвитку. Це дозволяє вивчити явище чи проблему в динаміці, виявити тенденції розвитку, науково спрогнозувати її.

Після підбору літератури слід розпочинати її вивчення, систематизацію, конспектування. Виконуючи цю роботу, необхідно пам'ятати, що вивчення - це не лише механічне засвоєння інформації, а й активний творчий процес, спрямований на вирішення поставлених завдань. Працюючи над тією чи іншою монографією чи статтею, слід конспектувати основні положення, точки зору, висновки та обґрунтування. Кожну виписку рекомендується робити на окремих аркушах з вказівкою всіх вихідних даних видання, що дасть змогу зробити правильне посилання на літературу.

Під час роботи над теоретичною студент повинен зуміти дати аналіз прочитаної праці, критично розібрати концепції автора, відзначивши їх сильні та слабкі сторони. Особливу увагу слід звернути на питання, що не знайшли висвітлення у сучасній літературі чи були лише поставленими у працях дослідників. Якщо з даної проблеми існує декілька точок зору, то автор курсової роботи повинен коротко викласти кожен з них, дати їм критичну оцінку й обґрунтувати, чому він дотримується тієї чи іншої концепції, чи висунути та довести власну точку зору. Слід пам'ятати, що якісне написання курсової роботи забезпечується використанням (вивченням) не одного джерела, а декількох, як рекомендованих, так і вибраних самостійно.

Складання плану курсової роботи. Одним з суттєвих питань підготовки курсової роботи є складання плану, без якого неможливо глибоко проникнути в суть досліджуваної проблеми. Робота над складанням плану, як правило, поділяється на два етапи. Спочатку складається попередній план, визначаються основні напрями дослідження, коло питань, які необхідно висвітлити. Після вивчення джерел план корегується, відшліфовуються формулювання питань. У вищій школі не існує обов'язкових норм для розробки плану, все залежить від теми, що досліджується.

Важливо, щоб план курсової роботи був логічним і послідовним.

Написання тексту курсової роботи. Ця робота включає такі етапи:

- 1) попереднє ознайомлення з джерелами;
- 2) визначення предмета та меж дослідження і складання плану роботи;
- 3) збір необхідних для написання курсової роботи матеріалів та їх опрацювання;
- 4) написання курсової роботи;
- 5) врахування зауважень наукового керівника та остаточне оформлення курсової роботи.

Попереднє ознайомлення з джерелами включає опрацювання відповідних розділів підручників та навчальних посібників, монографій, дисертацій, публікацій в періодичних виданнях, опрацювання нормативних джерел та роботу з бібліографічними довідниками, бібліотечними каталогами, збірниками судової та іншої правозастосовчої практики тощо.

Результатом такої роботи повинно бути складання списку джерел, що будуть використовуватися при написанні курсової роботи, його систематизація та упорядкування. Цей список в процесі роботи може доповнюватися та уточнюватися.

Визначення об'єкта, предмета, меж та мети дослідження курсової роботи має на меті з'ясування та встановлення кола питань, які мають бути в ній розглянуті. Для цього здобувач вищої освіти повинен опрацювати основні теоретичні джерела з теми курсової роботи, проконсультуватись з науковим керівником і сформулювати конкретні питання, які, на його думку, мають становити основний зміст курсової роботи.

При з'ясуванні об'єкта, предмета і мети дослідження слід зважати на те, що між ними і темою курсової (дипломної) роботи є системні логічні зв'язки.

Об'єктом дослідження є вся сукупність відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації. Правильне, науково обґрунтоване визначення об'єкта дослідження - це не формальна, а суттєва, змістова наукова акція, зорієнтована на виявлення місця і значення предмета дослідження в більш цілісному і широкому понятті дослідження. Треба знати, що об'єкт дослідження - це частина об'єктивної реальності, яка наданому етапі стає предметом практичної і теоретичної діяльності людини як соціальної істоти (суб'єкта).

Предмет дослідження - це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження.

2. ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1 Оформлення курсової роботи

Загальні вимоги. Під оформленням роботи слід розуміти не тільки її опрацювання, оформлення титульної сторінки, грамотність тощо, а й правильне подання наукового матеріалу (цитування, посилання на наукові джерела, виноски, список використаних джерел).

Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера на одній сторінці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Обсяг основного тексту курсової роботи повинен становити не менше як 30 сторінок.

Зазначений вище обсяг дослідження розрахований на використання при його оформленні на комп'ютері із застосування шрифтів текстового редактора Word розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом на папері формату А4. Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів:

- лівий - не менше 20 мм;
- правий - не менше 10 мм;
- верхній - не менше 20 мм;
- нижній - не менше 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту курсової роботи повинна бути однаковою.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту з їх виділенням жирним шрифтом.

Заголовки підрозділів і пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовків не ставлять. Перенос слів у заголовках не дозволяється. Назви підрозділів теж виділяють у тексті жирним шрифтом.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам.

Кожна структурна частина курсової роботи повинна починатися з нової сторінки. Підрозділи по тексту можуть починатися з половини сторінки.

До загального обсягу курсової роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці, схеми тощо, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів курсової роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Текст роботи викладається від третьої особи або у формі безособових речень, уникаючи займенників «я» та «ми». Рекомендується вживати слово «автор».

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, таблиць подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок дослідження. На титульному аркуші номер сторінки не

ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номеру. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні елементи курсової роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «І. ВСТУП». Треба друкувати виключно слово «ВСТУП».

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Весь заголовок розділу виділяють жирним шрифтом.

Розділи послідовно у порядку розташування їх у роботі нумеруються однією цифрою, підрозділи у межах кожного розділу - двома з розділовими знаками (крапками) між ними, пункти - трьома.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1

ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРО СКЛАД ЗЛОЧИНУ

1.1. Зміст та значення теорії про склад злочину

1.1.1. Поняття складу злочину

1.1.2. Елементи і ознаки складу злочину

1.1.3. Види складів злочину

Додатковий матеріал: ілюстрації (схеми, графіки) і таблиці можна подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, на наступній сторінці або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації або таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу).

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. Назви таблиць - над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Оформлення наукового матеріалу є наочним свідченням уміння студента працювати з літературою. Слід робити посилання на кожне запозичене положення чи точку зору. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилання необхідно робити таким чином: у тому місці тексту, що потребує посилання, розкриваються квадратні дужки, всередині яких ставиться порядковий номер необхідного джерела. Порядковий номер джерела у квадратних дужках повинен відповідати порядковому номеру джерела у списку використаних джерел. Далі, у дужках, після коми, ставиться мала літера «с» з крапкою наприкінці, і номер (номери) сторінки (сторінок) використаного джерела, після чого квадратна дужка закривається.

Наприклад, «...якщо ж закони конфліктують між собою, то вирішальне слово повинно належати саме Верховному суду [18, с. 106-108] ...». Де, перша цифра «18» означає номер роботи у списку використаних джерел, а інші - «106-108» - сторінки.

Посилання на додатковий матеріал курсової роботи вказують порядковим номером додатку, наприклад, «табл. 12» або «рис. 1.2».

Цитати наводяться для підтвердження власних аргументів або критичного аналізу того чи іншого друкованого твору. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Оформлення списку використаних джерел. Розміщується після висновків. Складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін.

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування, рекомендований при написанні курсової роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку. При цьому необхідно дотримуватись вимог державного стандарту.

2.2 Захист курсової роботи

Після написання та належного оформлення курсової студент здає її на кафедру. Керівник готує відзив на курсову роботу. У разі необхідності робота повертається на доопрацювання.

Допуском курсової роботи до захисту є позитивний відгук на неї наукового керівника.

На захисті курсової студент у своїй доповіді (до 5 хв.) інформує комісію про основні завдання, що стояли перед дослідженням, стисло викладає основний зміст роботи, робить висновки та пропозиції. Зупиняється на тих недоліках, на які вказав науковий керівник, студент не погоджується з деякими зауваженнями, йому потрібно навести аргументи на захист своєї точки зору.

Доповідь студента, відповіді на запитання та зауваження членів комісії й аудиторії повинні бути науково обґрунтованими.

Курсова робота оцінюється комісією за результатами захисту з урахуванням оцінки наукового керівника, зазначеної у відгуку. Остаточна оцінка вноситься у відомість та залікову книжку студента і перегляду (перезахисту) не підлягає.

У випадку, коли студент на захисті отримає незадовільну оцінку, комісія приймає рішення про повторний захист або про зміну теми курсової роботи.

2.3 Критерії оцінювання курсових робіт

Підготовка курсової роботи

№	Вид навчальної роботи	К-ть балів
1.	Своєчасність вибору теми курсової роботи	2
2.	Своєчасність розроблення та узгодження плану к/р	3
3.	Збір необхідних матеріалів та їх опрацювання	5
4.	Дотримання графіку написання курсової роботи	5
5.	Урахування зауважень наукового керівника	10
6.	Подання в установлені строки к/р на цикл	5
7.	Відповідність змісту к/р обраній темі, дотримання правил оформлення, допуск до її публічного захисту	40
Усього		70

Захист курсової роботи

№	Вид навчальної роботи	К-ть балів
1.	Зовнішнє оформлення к/р та відповідність вимогам щодо структури	5
2.	Виступ студента на публічному захисті	10
3.	Відповіді студента на запитання членів комісії та зауваження наукового керівника, зазначені у рецензії	10
4.	Апробація курсової роботи	3
5.	Дотримання процедури публічного захисту курсової роботи	2
Усього		30

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--	---

- 90-100 - якщо виявлено: всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу; уміння вільно виконувати завдання; знання основної і додаткової літератури на рівні творчого використання; грамотне та логічне викладення інформації; самостійність роботи; наявність не більше 1-2 незначних помилок (через неуважність, обмовки); повнота виконання практичної частини; наявність висновків; обов'язкова наявність додатків.

- 82-89 - якщо виявлено: повні знання програмного матеріалу; успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 2-3 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді; правильність виконання практичної частини; наявність висновків; обов'язкова наявність додатків;

- 74-81 якщо виявлено: достатні знання програмного матеріалу; успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; певна логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 3-4 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді або невірність літературної мови, правильність виконання практичної частини, без суттєвих помилок; наявність висновків; бажана наявність додатків;

- 64-73 - якщо виявлено: не досить повні знання основного програмного матеріалу; здатність виконати завдання на рівні репродуктивного відтворення; наявність не більше 1-2 суттєвих помилок (на прикладі невміння використовувати знання в конкретній практичній ситуації); неповна відповідь; наявність висновків;

- 60-63 - якщо виявлено: не досить повні знання основного програмного матеріалу, недостатня здатність до виконання завдань на рівні репродуктивного відтворення; наявність не більше 2-3 суттєвих помилок (на прикладі невміння використовувати знання в конкретній практичній ситуації); неповна відповідь, незв'язна її побудова; наявність висновків, що не відтворюють завдання дослідження;

- 0-59 - якщо виявлено: відсутність знання або нерозуміння більшої або найбільш суттєвої частини матеріалу; суттєві помилки, які не виправлені; нелогічне викладання матеріалу; суттєві помилки при виконанні практичної частини; недосяжність мети практичної частини завдання; відсутність висновків;

Зразок титульного аркушу курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра публічного права

Петрова Ірина Іванівна

Курсова робота

з навчальної дисципліни: «Кримінальне право (загальна частина)»

на тему: «Необхідна оборона як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння»

Курс III Група 081-21-1

Науковий керівник: к.ю.н.,

доцент Світличний О.О.

Роботу подано на кафедру	Роботу допущено до захисту	Роботу захищено з оцінкою
«__» _____ 2021 р.	науковий керівник	
	«__» _____ 2021 р.	«__» _____ 2021 р.
		Голова комісії Член комісії

Дніпро 2021